

แผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชาสังคมศึกษา ส31101
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

นางสาวเกศินี ทวีโชติ

โรงเรียนสตรีศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

1.กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

จำนวน 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 1 เรื่อง ความหมาย การอยู่ร่วมกัน และองค์ประกอบของสังคม

เวลาที่ใช้สอน 1 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.สาระการเรียนรู้แกนกลาง

สังคมมนุษย์

1. ความหมายและการอยู่ร่วมกันในสังคม

2. องค์ประกอบของสังคม

3. สาระสำคัญ

การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคม โดยมีองค์ ประกอบทางสังคมที่ทำให้สังคมดำรงอยู่ได้ ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ อาจออกมาในรูปของความร่วมมือ ความขัดแย้ง การแข่งขัน อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนนั้นจะมีเครื่องยึดเหนี่ยว ซึ่งเป็นบรรทัดฐาน

4. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 1.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

6. จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากศึกษาความหมาย การอยู่ร่วมกัน และองค์ประกอบของสังคม จากที่ครูจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ไปแล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายบอกความหมาย และการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ (K)

2. วิเคราะห์องค์ประกอบของสังคมได้ (P)

3. เห็นความสำคัญในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม (A)

7. หลักฐานการเรียนรู้ (ภาระงาน / ชิ้นงาน)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เพื่อวัดความรู้เดิม ความรู้ใหม่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

8. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ข้อที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่ม และครูผู้สอน

ข้อที่ 2 ความสามารถในการคิด

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะความรู้อย่างเป็นระบบ

ข้อที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอย่างเป็นระบบในการแก้ปัญหาทั้งกับเพื่อน หรือครูผู้สอน

ข้อที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการสืบค้นข้อมูล

ข้อที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

- ผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูล หาคำตอบผ่านสื่อเทคโนโลยี

9. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อที่ 1 มีวินัย

- ผู้เรียนมีวินัยในการทำงาน ตรงต่อเวลา

ข้อที่ 2 ใฝ่เรียนรู้

- ผู้เรียนใฝ่ใจในการศึกษาหาข้อมูลในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย

ข้อที่ 3 มุ่งมั่นในการทำงาน

- ผู้เรียนตั้งใจรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายและทำงานให้สำเร็จ

ข้อที่ 4 มีจิตสาธารณะ

- ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

10. กระบวนการเรียนรู้ (ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแจ้งตัวชี้วัดช่วงชั้นและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ 2. ครูพานักเรียนทำ Brain Gym พัฒนาสมอง เตรียมความพร้อมก่อนเรียน <p>ขั้นที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (45 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 4. ให้นักเรียนดูภาพ พ่อแม่ และลูก (วัยแรกเกิด) แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำถาม ต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) ทารกแรกเกิดในระยะเริ่มต้นของชีวิตจะต้องได้รับการเลี้ยงดูอย่างไรบ้าง และมีใครเป็นผู้ช่วยเหลือ <p><u>แนวคำตอบ</u> ต้องกินนม ต้องขับถ่าย ต้องอาบน้ำ สระผม เช็ดสะดือ ฉีดวัคซีน เปลี่ยนเสื้อผ้าและมีบิดามารดา ญาติพี่น้อง แพทย์ พยาบาล พี่เลี้ยง เป็นผู้ช่วยเหลือ</p>	-

<p>2) นักเรียนคิดว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่มนุษย์จะดำรงชีวิตตามลำพังโดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นเลย</p> <p><u>แนวคำตอบ</u> คงเป็นไปได้ยาก เพราะมนุษย์ต้องดำรงชีวิตด้วยปัจจัย 4 เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานด้านชีวภาพ กายภาพ และการให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยพึ่งพาผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่</p> <p>5. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบของสังคม เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียนอย่างไร โดยสุ่มนักเรียนออกมาวิเคราะห์ 4-5 คน หน้าชั้นเรียน</p> <p>6. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาความรู้ล่วงหน้า เรื่อง โครงสร้างทางสังคม</p>	
<p>ขั้นที่ 3 สรุป (5 นาที)</p> <p>7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความหมาย และความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของสังคมมนุษย์</p>	-

11. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ตามที่ระบุไว้ในกระบวนการเรียนรู้)

สื่อการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3
2. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา 1 ม. 4-6

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

12. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

12.1 การวัดผล

จุดประสงค์ที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้ในการวัด	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. อธิบายบอกความหมาย และการอยู่ร่วมกันในสังคมได้	- การทดสอบ	- แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
2. วิเคราะห์องค์ประกอบของสังคมได้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ การสนทนาหาตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป

3. เห็นความสำคัญในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ การสนทนาหาตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
---	---------------------	--	-------------------

12.2 การประเมินผล

1. การประเมินก่อนเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3
2. เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
  - เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ
  - คะแนน 9 – 10   เท่ากับ ดีมาก
  - คะแนน 5 – 8   เท่ากับ ดี
  - คะแนน 1 – 4   เท่ากับ พอใช้

สื่อ PowerPoint ประกอบการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ 1 เรื่อง ความหมาย การอยู่ร่วมกัน และองค์ประกอบของสังคม

ความหมาย การอยู่ร่วมกัน และองค์ประกอบของสังคม

ความหมายของสังคม

- สังคม หมายถึง กลุ่มคนอย่างน้อยสองคนขึ้นไปอาศัยอยู่ร่วมกันในบริเวณใด บริเวณหนึ่ง คนเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์หรือการกระทำต่อกันทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่น การพูดจาทักทาย การทำงานร่วมกัน หรือการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เป็นต้น

การอยู่ร่วมกันเป็นสังคม

- อริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีกได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม (social animal) หมายความว่า มนุษย์จะมีชีวิตโดยอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า มีความเกี่ยวข้องกันและกันและมีความสัมพันธ์กัน ในหมู่มวลสมาชิก โดยสาเหตุที่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม เพราะมีความจำเป็นด้านต่างๆ ดังนี้
  - มนุษย์มีระยะเวลาของการเป็นทารกยาวนาน ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะเริ่มต้นของชีวิต ด้วยความจำเป็นที่จะต้องมีการเลี้ยงดูทารกเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน สร้างแบบแผนความสัมพันธ์กันเป็นครอบครัว เป็นเพื่อนบ้าน และมีความสัมพันธ์กับคนในสังคมอื่นๆ
  - มนุษย์มีความสามารถทางสมอง สามารถคิดค้นวิธีการในการควบคุมธรรมชาติ นำมาใช้ในการตอบสนองความต้องการ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการแบ่งงานและความร่วมมือจากบุคคลอื่น เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ มีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ร่วมกัน กับคนหลายๆ คน เช่น การแสวงหาอาหาร ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ หมั้นชราภิเษก การสร้างที่อยู่อาศัย เป็นต้น
  - มนุษย์มีความสามารถในการที่จะสร้างวัฒนธรรมและส่งผ่านไปสู่นรุ่นหลัง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับความต้องการอื่นๆ เช่น ต้องการความรัก ความอบอุ่น การจัดระเบียบทางสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปะขนบธรรมเนียมประเพณี

องค์ประกอบของสังคม

- ประชากร จะต้องมียานวนตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป สังคมที่มีขนาดเล็กที่สุดคือครอบครัวประกอบด้วย พ่อ-แม่-ลูก
- อาณาเขต โดยทั่วไปคนในสังคมจะอาศัยอยู่ในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ซึ่งพื้นที่ อาจมีขนาดจำกัด เช่น ในบริเวณบ้าน ในบริเวณโรงเรียน เป็นต้น
  - ความสัมพันธ์ สมาชิกในสังคมจะต้องมีความสัมพันธ์และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น การพูดจาทักทาย การทำงานกลุ่ม เป็นต้น
  - การจัดระเบียบทางสังคม ป้องกันความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในสังคมช่วยให้การติดต่อกันทางสังคมเป็นไปอย่างเรียบร้อย เช่น การจัดระเบียบการจราจร การควบคุมเวลาเปิด-ปิดของสถานบันเทิง เป็นต้น
- การมีวัฒนธรรมของตนเอง เมื่อคนในสังคมมาอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่าภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ก็จะสร้างวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีขึ้น ก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมเฉพาะของตนเองที่เป็นเอกลักษณ์

องค์ประกอบของสังคม

- ประชากร จะต้องมียานวนตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป สังคมที่มีขนาดเล็กที่สุดคือครอบครัวประกอบด้วย พ่อ-แม่-ลูก
- อาณาเขต โดยทั่วไปคนในสังคมจะอาศัยอยู่ในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ซึ่งพื้นที่ อาจมีขนาดจำกัด เช่น ในบริเวณบ้าน ในบริเวณโรงเรียน เป็นต้น
  - ความสัมพันธ์ สมาชิกในสังคมจะต้องมีความสัมพันธ์และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น การพูดจาทักทาย การทำงานกลุ่ม เป็นต้น
  - การจัดระเบียบทางสังคม ป้องกันความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในสังคมช่วยให้การติดต่อกันทางสังคมเป็นไปอย่างเรียบร้อย เช่น การจัดระเบียบการจราจร การควบคุมเวลาเปิด-ปิดของสถานบันเทิง เป็นต้น
- การมีวัฒนธรรมของตนเอง เมื่อคนในสังคมมาอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่าภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ก็จะสร้างวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีขึ้น ก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมเฉพาะของตนเองที่เป็นเอกลักษณ์

หน้าที่ของสังคม

- ดูแลสมาชิกในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- สร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม
- ประสานประโยชน์ระหว่างสมาชิกในสังคม
- ส่งเสริมการคิดอย่างสร้างสรรค์ในสังคม
- ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่สมาชิกในสังคม

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียน กา ✕ ที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบที่เตรียมให้

1. เพราะเหตุใด มนุษย์จึงต้องอยู่รวมกันเป็นสังคม

- ก. เพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรม
- ข. เพื่อสร้างความเจริญให้กับสังคม
- ค. เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
- ง. เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคม

2. ข้อใดจัดเป็นสังคม

- ก. สุพจน์นั่งอ่านหนังสือการ์ตูนริมน้ำ
- ข. สุชาติยื่นรอรถเมล์สาย 113 ที่ป้ายรถเมล์
- ค. นารีหัวเราะเสียงดังเมื่อดูรายการซิงร้อยซิงล้าน
- ง. วิชัยชวนแม่ไปเที่ยวที่สนามหลวงในงานสัปดาห์วิสาขบูชา

3. ข้อใดสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม”

- ก. มนุษย์สามารถใช้สมองและร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ข. มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อต่อสู้กับความอยู่รอดของชีวิต
- ค. มนุษย์ต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อพึ่งพาอาศัยกัน
- ง. มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

4. สถาบันศาสนาคควรมีบทบาทร่วมกับรัฐบาล ในเรื่องใด

- ก. ให้ความร่วมมือกับรัฐอบรมสมาชิกให้มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองของรัฐ
- ข. ปลุกฝังค่านิยม จริยธรรม ความเป็นพลเมืองดีแก่ประชาชน
- ค. ท้วงติง วิจารณ์นโยบายที่ไม่เหมาะสมของรัฐ
- ง. ควบคุมและระงับข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น

5. สถาบันพื้นฐานแรกของสังคมที่ทำหน้าที่อบรมและขัดเกลาให้สมาชิก คือ สถาบันใด

- ก. สถาบันครอบครัว
- ข. สถาบันเศรษฐกิจ
- ค. สถาบันการศึกษา
- ง. สถาบันศาสนา

6. “โครงสร้างของสังคม” คือข้อใด

- ก. สิ่งที่เป็นองค์ประกอบค้ำจุนสังคม
- ข. อุดมการณ์ของสังคมเพื่อความมั่นคงถาวร
- ค. วัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย
- ง. ความสัมพันธ์อย่างมีแบบแผนที่เกี่ยวพันและโยงใยต่อกันและกัน

7. นายนพพรปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด เขาปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ค่านิยมทางสังคม
- ข. บรรทัดฐานทางสังคม
- ค. สถานภาพทางสังคม
- ง. ศีลธรรมจรรยา

8. ข้อใดไม่ใช่วิถีประชาชน

- ก. วัยรุ่นชอบใส่เสื้อยืด กางเกงยีนส์
- ข. นักเรียนพูดจาไม่สุภาพจะถูกติเตียนเสมอ
- ค. ห้ามสูบบุหรี่บนรถประจำทาง ปรับ 2,000 บาท
- ง. ชาวพุทธสวดมนต์ไหว้พระเพื่อทำจิตใจให้สงบ

9. ข้อใดถือเป็นสถานภาพที่ได้มาด้วยความสามารถ

- ก. หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล สร้างภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์
- ข. พรทิพย์ นาคหิรัญกนก ได้รับคัดเลือกเป็นนางงามจักรวาล
- ค. นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นคนจังหวัดสุพรรณบุรี
- ง. สัญญาเป็นลูกคนโตพ่อจึงมอบกิจการให้เขาดูแล

10. ข้อใดถือว่าเป็นการทำผิดจารีตหรือภูมิศีลธรรม

- ก. ลูกอกตัญญู
- ข. การเขียนหนังสือด้วยมือซ้าย
- ค. การหลีกเลี่ยงการเสียภาษี
- ง. การไม่ทำพิธีเจิมร้านค้าที่เปิดใหม่

11. องค์กรใดที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

- ก. วัด
- ข. โรงเรียน
- ค. ครอบครัว
- ง. สื่อมวลชน

12. การกระทำใดถือว่าเป็นการขัดเกลาทางสังคมโดยทางอ้อม

- ก. ในขณะที่รับประทานอาหารร่วมกัน คุณแม่จะบอกให้เคี้ยวอาหารหมดปากก่อนที่จะพูด
- ข. ดวงใจและเพื่อนสามารถร้องเพลงตามจังหวะที่ฟังจากวิทยุได้ถูกต้อง
- ค. คุณครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกความเป็นประชาธิปไตย
- ง. คุณยายสอนให้สวয়รู้จักทำความเคารพผู้ใหญ่

13. ข้อใดกล่าวถึง “การจัดระเบียบทางสังคม” ได้อย่างชัดเจนที่สุด

- ก. กฎระเบียบและกติกาของกลุ่มคนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- ข. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในแต่ละสังคมซึ่งมีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น
- ค. การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนในแต่ละสังคมซึ่งมีการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน
- ง. วิธีการที่คนในสังคมกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นระเบียบกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน

14. ข้อใดอธิบายลักษณะของสังคมไทยได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ภาพยนตร์เกาหลีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนปัจจุบันมากขึ้น
- ข. เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป
- ค. ศูนย์รวมจิตใจของคนไทยคือสถาบันพระมหากษัตริย์
- ง. โทรศัพท์มือถือทำให้ภาษาไทยวิบัติมากขึ้น

15. สถาบันใดในสังคมไทยมีบทบาทสำคัญที่สุด ที่จะทำให้สมาชิกในสังคมเป็นพลเมืองดีตามที่ตั้งสังคมคาดหวัง

- ก. สถาบันครอบครัว
- ข. สถาบันการศึกษา
- ค. สถาบันการเมือง
- ง. สถาบันศาสนา

16. ปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบัน มีสาเหตุพื้นฐานมาจากข้อใด

- ก. วัฒนธรรมตะวันตกหลังไหลเข้ามา
- ข. ความบกพร่องของผู้บริหารประเทศ
- ค. จำนวนการเพิ่มของจำนวนประชากร
- ง. ความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี

17. ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาต่อสังคมหลายๆ ด้าน ข้อใดไม่ใช่ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติด

- ก. ปัญหาอาชญากรรม
- ข. ปัญหาทำร้ายร่างกาย
- ค. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
- ง. ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

18. การกระทำในข้อใด ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและกลายเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในสังคมไทย

- ก. การจรรยาบรรณตัด
- ข. การตัดไม้ทำลายป่า
- ค. การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมมาก
- ง. การใช้วัสดุอุปกรณ์บริโภคไม่เหมาะสม

19. ปัญหาการทุจริตซึ่งถือเป็นปัญหาที่สำคัญระดับชาติ ข้อใดเป็นแนวทางการแก้ไขที่สำคัญ

- ก. สอนให้ภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเอง
- ข. รณรงค์ให้คนในสังคมรังเกียจการทุจริต
- ค. รณรงค์ให้ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ง. ปลุกฝังค่านิยมให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

20. แนวโน้มของสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์จะมีลักษณะดังต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด

- ก. ครอบครัวเดี่ยวมีมากขึ้น
- ข. คุณธรรมและจริยธรรมเสื่อมลง
- ค. ชายหญิงนิยมอยู่กันก่อนจะแต่งงาน
- ง. เชื่อในเรื่องโชคกลางและไสยศาสตร์

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

- ข้อ 1 ตอบ ค. เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
- ข้อ 2 ตอบ ง. วิจัยชวนแม่ไปเที่ยวที่สนามหลวงในงานสัปดาห์วิสาขบูชา
- ข้อ 3 ตอบ ค. มนุษย์ต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อพึ่งพาอาศัยกัน
- ข้อ 4 ตอบ ข. plugged ค่านิยม จริยธรรม ความเป็นพลเมืองดีแก่ประชาชน
- ข้อ 5 ตอบ ก. สถาบันครอบครัว
- ข้อ 6 ตอบ ง. ความสัมพันธ์อย่างมีแบบแผนที่เกี่ยวพันและโยงใยต่อกันและกัน
- ข้อ 7 ตอบ ข. บรรทัดฐานทางสังคม
- ข้อ 8 ตอบ ค. ห้ามสูบบุหรี่บนรถประจำทาง ปรับ 2,000 บาท
- ข้อ 9 ตอบ ข. พรทิพย์ นาคหิรัญกนก ได้รับคัดเลือกเป็นนางงามจักรวาล
- ข้อ 10 ตอบ ก. ลูกกตัญญู
- ข้อ 11 ตอบ ค. ครอบครัว
- ข้อ 12 ตอบ ข. ดวงใจและเพื่อนสามารถร้องเพลงตามจังหวะที่ฟังจากวิทยุได้ถูกต้อง
- ข้อ 13 ตอบ ง. วิธีการที่คนในสังคมกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นระเบียบกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน
- ข้อ 14 ตอบ ค. ศูนย์รวมจิตใจของคนไทยคือสถาบันพระมหากษัตริย์
- ข้อ 15 ตอบ ก. สถาบันครอบครัว
- ข้อ 16 ตอบ ง. ความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี
- ข้อ 17 ตอบ ค. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
- ข้อ 18 ตอบ ข. การตัดไม้ทำลายป่า
- ข้อ 19 ตอบ ง. plugged ค่านิยมให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- ข้อ 20 ตอบ ง. เชื่อในเรื่องโชคกลางและไสยศาสตร์

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

เกณฑ์การวัดผล

คะแนน 3 เท่ากับ ดีมาก

คะแนน 2 เท่ากับ ดี

คะแนน 1 เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก

คะแนน 7 – 8 เท่ากับ ดี

คะแนน 5 – 6 เท่ากับ พอใช้

นิยามศัพท์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อุตทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ จากใบความรู้ หนังสือเรียน และสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต

3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรม	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ปรับปรุง)
1. มุ่งมั่นในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน - มีความเพียรพยายามและอดทนในการทำกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน
2. ใฝ่เรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการแสวงหาความรู้ - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต
3. มีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเป็นเวลา 5 นาที 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเป็นเวลา 10 นาที

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์
หน่วยย่อยที่ 2 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
จำนวน 4 ชั่วโมง
เวลาที่ใช้สอน 1 ชั่วโมง

2. สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

โครงสร้างทางสังคม

- ความหมายของโครงสร้างทางสังคม
- ลักษณะของโครงสร้างทางสังคม
- องค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคม

3. สาระสำคัญ

โครงสร้างทางสังคมมีสถาบันทางสังคมเป็นส่วนสำคัญที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคมและมีส่วนในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

4. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 1.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

6. จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากศึกษาโครงสร้างทางสังคม จากที่ครูจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ไปแล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายความหมาย และองค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคมได้ (K)
2. เขียนวิเคราะห์ลักษณะและความสำคัญของโครงสร้างทางสังคมได้ (P)
3. เห็นความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม (A)

7. หลักฐานการเรียนรู้ (ภาระงาน / ชิ้นงาน)

- นักเรียนทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม : กลุ่มสังคม

8. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ข้อที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่ม และครูผู้สอน

ข้อที่ 2 ความสามารถในการคิด

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะความรู้อย่างเป็นระบบ

ข้อที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอย่างเป็นระบบในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน หรือครูผู้สอน
- ข้อที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการสืบค้นข้อมูล
- ข้อที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- ผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูล หาคำตอบผ่านสื่อเทคโนโลยี

9. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ข้อที่ 1 มีวินัย
- ผู้เรียนมีวินัยในการทำงาน ตรงต่อเวลา
- ข้อที่ 2 ใฝ่เรียนรู้
- ผู้เรียนใฝ่ใจในการศึกษาหาข้อมูลในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย
- ข้อที่ 3 มุ่งมั่นในการทำงาน
- ผู้เรียนตั้งใจรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายและทำงานให้สำเร็จ
- ข้อที่ 4 มีจิตสาธารณะ
- ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

10. กระบวนการเรียนรู้ (ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูทำความรู้จักกับนักเรียนผ่านการเช็คชื่อจริงตามลำดับเลขที่ 2. ครูพานักเรียนทำ Brain Gym พัฒนาสมอง เตรียมความพร้อมก่อนเรียน 	-
<p>ขั้นที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (45 นาที)</p> <p>3.ครูนำภาพบ้านที่สวยงามมาให้ให้นักเรียนดู และสนทนาเชิงวิเคราะห์ในประเด็นเหล่านี้ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างบ้าน ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีประโยชน์ต่อสมาชิกของบ้านอย่างไร - ในทัศนะของนักเรียนคำว่า บ้านสวยงาม กับบ้านน่าอยู่ ต่างกันอย่างไร - สมาชิกของบ้านควรมีพฤติกรรมอย่างไรต่อบ้านที่สวยงาม เพื่อให้เป็นบ้านที่น่าอยู่ และนักเรียนกับคนในบ้านได้กระทำหรือไม่ - พฤติกรรมที่ทำให้บ้านไร้ความงามและไม่น่าอยู่เป็นอย่างไร นักเรียนได้กระทำหรือไม่ กระทำอย่างไร เป็นเพราะเหตุใด <p>4. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า บ้านเปรียบเหมือนสังคมหรือโลกที่มีสมาชิกอาศัยอยู่ โครงสร้างและองค์ประกอบของบ้านมีประโยชน์ งดงามน่าอยู่ ดังนั้น ถ้าสมาชิกในครอบครัวต่างปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ส่งผลต่อบ้าน ชุมชน สังคม และโลกให้น่าอยู่เช่นกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อ PowerPoint - ภาพประกอบการสอน - ใบงานที่ 3.1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม : กลุ่มสังคม

<p>5. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม : กลุ่มสังคม</p> <p>6. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอใบงานที่ 3.1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม : กลุ่มสังคม 2-3 คน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในประเด็นที่สงสัย</p> <p>7. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาเนื้อหาامل่วงหน้า เรื่องสถาบันทางสังคม ว่ามีสถาบันอะไรบ้าง</p>	
<p>ขั้นที่ 3 สรุป (5 นาที)</p> <p>8. ครูและนักเรียนช่วยสรุปบทเรียน เรื่อง โครงสร้างทางสังคม</p>	-

11. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ตามที่ระบุไว้ในกระบวนการเรียนรู้)

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 3.1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม : กลุ่มสังคม
2. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา 1 ม. 4-6

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

12. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

12.1 การวัดผล

จุดประสงค์ที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้ในการวัด	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. อธิบายความหมาย และองค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคมได้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ การสนทนาหาตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
2. เขียนวิเคราะห์ลักษณะและความสำคัญของโครงสร้างทางสังคมได้	- การทดสอบ	- ใบงานที่ 3.1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม : กลุ่มสังคม	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป

3. เห็นความสำคัญของ โครงสร้างทางสังคม	- การสังเกต พฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหา คำตอบ การสนทนาหา ตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
--	-------------------------	---	-------------------

12.2 การประเมินผล

1. การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใบงานที่ 3.1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม : กลุ่มสังคม

2. เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

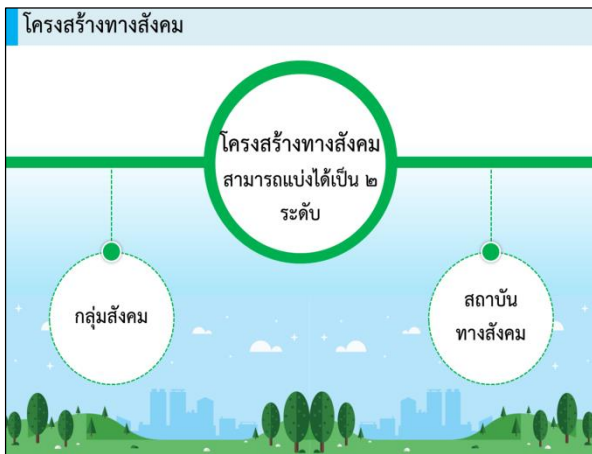
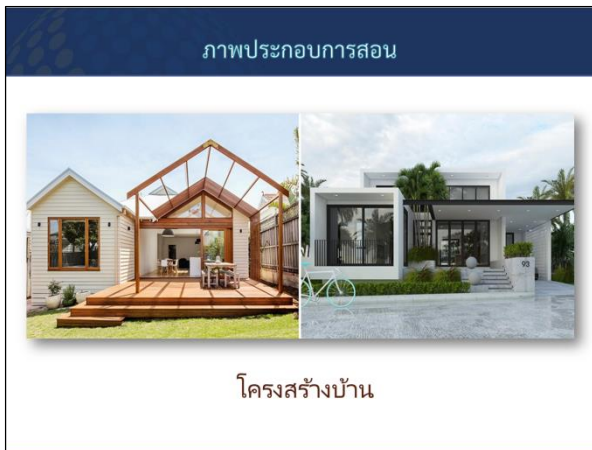
เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก

คะแนน 5 – 8 เท่ากับ ดี

คะแนน 1 – 4 เท่ากับ พอใช้

สื่อ PowerPoint ประกอบการจัดการเรียนรู้ หน่วยย่อยที่ 2 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม

ความสัมพันธ์ในระดับกลุ่มสังคม

กลุ่มสังคมแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

- กลุ่มปฐมภูมิ**
  - คนกลุ่มเล็กที่มีความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อนสนิท
- กลุ่มทุติยภูมิ**
  - คนกลุ่มใหญ่ที่รวมตัวกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น โรงเรียน สมาคม องค์กร

ความสัมพันธ์ในระดับสถาบันทางสังคม

- สังคมดำรงอยู่ได้เพราะมีสถาบันต่างๆ คอยทำหน้าที่ขัดเกลาสมาชิกในสังคมให้เป็นคนดีมีความสามารถ มีกฎระเบียบ กฎหมาย และขนบธรรมเนียมประเพณี คอยควบคุมสมาชิกในสังคมให้อยู่ในระเบียบวินัย ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ประกอบกันเป็นโครงสร้างที่ยึดโยงให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง
- โครงสร้างทางสังคมทำให้เรามองเห็นภาพรวมของสังคมได้แจ่มชัด สามารถระบุได้ว่าสังคมนั้นๆ จะมีความมั่นคงแข็งแรงมากน้อย ดูได้จากการทำงานหน้าที่ของสถาบันทางสังคมต่างๆ ว่ามีความสอดคล้อง สมดุล สนับสนุนหรือแข่งขันตามกฎกติกาหรือไม่เพียงใด ตรงกันข้ามโครงสร้างสังคมจะอ่อนแอไม่มั่นคงหากว่าความสัมพันธ์และสถาบันทางสังคมมีแต่ความขัดแย้ง คนในสังคมไม่ทำตามบรรทัดฐานทางสังคมที่วางไว้ ปัญหาสังคมก็จะปรากฏขึ้นในที่สุดสังคมนั้นก็จะวุ่นวาย ไร้ระเบียบ

ใบงานที่ 1.1
โครงสร้างทางสังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตามคำถาม ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างทางสังคม หมายถึงอะไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. ลักษณะของโครงสร้างทางสังคมประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. กลุ่มเพื่อนของนักเรียนจัดเป็นกลุ่มสังคมอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลย ใบงานที่ 1.1

โครงสร้างทางสังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตามคำถาม ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างทางสังคม หมายถึงอะไร

ส่วนต่างๆ ที่ประกอบกันเป็นระบบความสัมพันธ์ของสังคมมนุษย์ เป็นเค้าโครงที่ปรากฏในสังคมมนุษย์ทุกสังคม

2. ลักษณะของโครงสร้างทางสังคมประกอบด้วยอะไรบ้าง

1) มีการรวมกลุ่มของคนในสังคม

2) มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม หรือมีกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนเป็นแนวทางในการยึดถือร่วมกันโดยยึดหลักประโยชน์สูงสุดของสังคม

3) มีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ดี และมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับสังคมนั้น

4) มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้

3. กลุ่มเพื่อนของนักเรียนจัดเป็นกลุ่มสังคมอย่างไร

ได้ เพราะเป็นกลุ่มคนที่มาอยู่ร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มเพื่อนนี้มีความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มมีวัตถุประสงค์เพื่อพูดคุย ช่วยเหลือ และดูแลซึ่งกันและกัน และมีการกระทำระหว่างกัน เช่น ช่วยเหลือดูแล เพื่อนยามเพื่อนป่วยไข้ ช่วยเหลือกันเรื่องการเรียน

(หมายเหตุ...นักเรียนอาจบรรยายภาพตามความคิดเห็นของนักเรียน ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ตัวอย่างภาพประกอบการสอน

เกณฑ์การวัดผล

คะแนน 3 เท่ากับ ดีมาก

คะแนน 2 เท่ากับ ดี

คะแนน 1 เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก

คะแนน 7 – 8 เท่ากับ ดี

คะแนน 5 – 6 เท่ากับ พอใช้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน	ระดับคะแนน	ระดับคะแนน
	3	2	1
1.เขียนสรุปใจความสำคัญได้	สามารถสรุปความรู้ได้ครบและตรงประเด็นและถูกต้องทุกหัวข้อเขียนถูกต้องตามหลักภาษา	สามารถสรุปความรู้ได้ครบ ตรงประเด็นและมีความถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	สรุปความรู้ไม่ถูกต้อง
2. ความมีระเบียบเรียบร้อย	ทำงานที่ที่มอบหมายอย่างเต็มความสามารถชิ้นงานมีความสะอาด	ทำงานที่ที่มอบหมายเป็นบางครั้งและชิ้นงานไม่ค่อยสะอาด	ไม่รับผิดชอบการทำงานและชิ้นงานไม่ค่อยสะอาด / เสร็จล่าช้าผลงานพอใช้
3. ความตั้งใจในการทำงาน	ทำงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด	ต้องคอยระวังให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นบางครั้ง	ต้องควบคุมและชี้แจงการทำงานที่รับผิดชอบหมายบ่อยๆ
4.ส่งงานตรงเวลา	ส่งตรงเวลาที่กำหนด	ส่งช้า 5 นาที	ส่งช้า 10 นาที
5. ความรับผิดชอบในการทำงาน	ทำงานที่ที่รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองทุกครั้งผลงานออกมาดี	ทำงานที่ที่รับมอบหมายเป็นบางครั้งไม่แก้ไขปัญหาด้วยตัวเองแต่ผลงานค่อนข้างดี	ไม่รับผิดชอบการทำงานที่รับมอบหมาย / เสร็จล่าช้าผลงานพอใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

จำนวน 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 3 เรื่อง สถาบันทางสังคม

เวลาที่ใช้สอน 1 ชั่วโมง

2. สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- สถาบันทางสังคม
- สถาบันครอบครัว
- สถาบันเศรษฐกิจ
- สถาบันการเมืองการปกครอง
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันศาสนา
- สถาบันนันทนาการ

3. สาระสำคัญ

สถาบันทางสังคม หมายถึง ยอดรวมของรูปแบบความสัมพันธ์ กระบวนการ และวัสดุอุปกรณ์ที่สร้างขึ้น เพื่อสนองประโยชน์สำคัญๆทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทุกสถาบันจึงมีจารีตประเพณี กฎเกณฑ์ ธรรมเนียมปฏิบัติ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของตนเอง เช่น อาคารสถานที่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 1.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

6. จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากศึกษาสถาบันทางสังคม จากที่ครูจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ไปแล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายความสำคัญสถาบันทางสังคมได้ (K)
2. เขียนวิเคราะห์สถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันทางสังคมได้ (P)
3. เห็นประโยชน์ของสถาบันทางสังคมและในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม (A)

7. หลักฐานการเรียนรู้ (ภาระงาน / ชิ้นงาน)

- นักเรียนทำงานกลุ่ม เรื่อง สถาบันทางสังคม

8. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ข้อที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่ม และครูผู้สอน

ข้อที่ 2 ความสามารถในการคิด

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะความรู้อย่างเป็นระบบ

ข้อที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอย่างเป็นระบบในการแก้ปัญหากับเพื่อน หรือครูผู้สอน

ข้อที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการสืบค้นข้อมูล

ข้อที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

- ผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูล หาคำตอบผ่านสื่อเทคโนโลยี

9. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อที่ 1 มีวินัย

- ผู้เรียนมีวินัยในการทำงาน ตรงต่อเวลา

ข้อที่ 2 ใฝ่เรียนรู้

- ผู้เรียนใส่ใจในการศึกษาหาข้อมูลในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย

ข้อที่ 3 มุ่งมั่นในการทำงาน

- ผู้เรียนตั้งใจรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายและทำงานให้สำเร็จ

ข้อที่ 4 มีจิตสาธารณะ

- ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

10. กระบวนการเรียนรู้ (ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูทำความรู้จักกับนักเรียนผ่านการเช็คชื่อจริงตามลำดับเลขที่ 2. ครูพานักเรียนทำ Brain Gym พัฒนาสมอง เตรียมความพร้อมก่อนเรียน	-
<p>ขั้นที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (45 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูให้นักเรียนระดมความคิด เรื่องสถาบันทางสังคม มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของเราอย่างไร 4. ครูอธิบายเรื่องสถาบันทางสังคม เมื่อคนมาอาศัยอยู่ร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์ขึ้นระหว่างกัน ความสัมพันธ์เหล่านั้นจะเชื่อมโยงกันไปมาเสมือนเป็นแบบแผนที่มั่นคง 5. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 4-5 คน และให้ทุกคนมีหมายเลขประจำตัว 1-6 ตามลำดับ แล้วให้นักเรียนแต่ละคนที่มีหมายเลขเดียวกันไปรวมกันเป็นกลุ่มใหม่ 6. ครูให้นักเรียนทำงานกลุ่ม เรื่องสถาบันทางสังคม มีหัวข้อดังนี้<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มหมายเลข 1 เรื่อง สถาบันครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อ PowerPoint - งานกลุ่ม เรื่องสถาบันทางสังคม

<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มหมายเลข 2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ - กลุ่มหมายเลข 3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง - กลุ่มหมายเลข 4 เรื่อง สถาบันการศึกษา - กลุ่มหมายเลข 5 เรื่อง สถาบันศาสนา - กลุ่มหมายเลข 6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ <p>7. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน และร่วมกันสรุปความรู้จากการศึกษาค้นคว้า ใส่กระดาษชาร์ตที่ครูเตรียมให้ และช่วยกันตอบคำถามในใบงานที่แต่ละกลุ่มได้รับทำความเข้าใจเนื้อหาให้ชัดเจน</p>	
<p>ขั้นที่ 3 สรุป (5 นาที)</p> <p>8. ครูและนักเรียนช่วยสรุปบทเรียน เรื่องสถาบันทางสังคม</p>	-

11. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ตามที่ระบุไว้ในกระบวนการเรียนรู้)

สื่อการเรียนรู้

1. งานกลุ่ม เรื่อง สถาบันทางสังคม
2. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา 1 ม. 4-6

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

12. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

12.1 การวัดผล

จุดประสงค์ที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้ในการวัด	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. อธิบายความสำคัญสถาบันทางสังคมได้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ การสนทนา หาดอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
2. เขียนวิเคราะห์สถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันทางสังคมได้	- การทดสอบ	- งานกลุ่มเรื่อง สถาบันทางสังคม	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป

3. เห็นประโยชน์ของสถาบันทางสังคมและในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษา ค้นคว้าหาคำตอบ การสนทนา หาคำตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
--	---------------------	--	-------------------

12.2 การประเมินผล

1. การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ งานกลุ่ม เรื่อง สถาบันทางสังคม

2. เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10   เท่ากับ   ดีมาก

คะแนน 5 – 8   เท่ากับ   ดี

คะแนน 1 – 4   เท่ากับ   พอใช้

สื่อ PowerPoint ประกอบการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ 3 เรื่อง สถาบันทางสังคม

สถาบันทางสังคม

- เมื่อคนมาอาศัยอยู่ร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์ขึ้นระหว่างกัน ความสัมพันธ์เหล่านั้น จะเชื่อมโยงกันไปมาเสมือนเป็นแบบแผน ที่มั่นคง หากจัดแบ่งความสัมพันธ์นี้ออกเป็นเรื่องๆ ก็จะเห็นกลุ่มความสัมพันธ์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เราเรียกกลุ่มความสัมพันธ์ในเรื่องนี้ว่า “สถาบันทางสังคม (social institution)”
- พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๒๔ ได้ให้ความหมายของสถาบันทางสังคมว่า หมายถึง ยอดรวมของรูปแบบความสัมพันธ์ กระบวนการ และวัตถุประสงค์ที่สร้างขึ้นเพื่อสนองประโยชน์สำคัญๆ ทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทุกสถาบันจึงมีจารีตประเพณีกฎเกณฑ์ ธรรมเนียมปฏิบัติ และวัตถุประสงค์ต่างๆ ของตนเอง เช่น อาคารสถานที่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น
- สถาบันทางสังคมตามนัยแห่งสังคมวิทยานั้น ไม่ได้จะปรากฏออกมาในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวในบ้านแห่งหนึ่ง (สถาบันครอบครัว) ธนาคาร สำนักงาน ตลาดสด (สถาบันทางเศรษฐกิจ) โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย (สถาบันการศึกษา) เท่านั้น แต่รวมไปถึงรูปแบบที่ไม่เป็นทางการด้วย ซึ่งในแต่ละสังคม จะมีสถาบันทางสังคมที่เป็นพื้นฐาน ดังนี้

สถาบันครอบครัว

บทบาทหน้าที่

- อบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้เป็นคนดีของสังคม เช่น รู้จักการเสียสละความตรงต่อเวลา การมีน้ำใจต่อครอบครัว เป็นต้น
- ถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่สมาชิกใหม่ที่กำเนิดขึ้นมาในสังคม เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การอ่อนน้อมต่อคน เป็นต้น
- กำหนดแนวทางปฏิบัติแก่สมาชิกในครอบครัว เช่น การใช้จ่ายการอดออม การเลือกคู่ การหมั้น การแต่งงาน เป็นต้น

สถาบันเศรษฐกิจ

บทบาทหน้าที่

- พัฒนาและสร้างความเจริญก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจเพื่อความอุดมสมบูรณ์และความมั่นคงแก่สมาชิกในสังคม
- เป็นตัวกลางในการกำหนดกลไกราคา โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นหลัก
- กระจายสินค้าและบริการให้เพียงพอและทั่วถึงแก่ผู้บริโภคมากที่สุด โดยสินค้าและบริการต้องมีมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

สถาบันการเมืองการปกครอง

บทบาทหน้าที่

- รักษาความสงบเรียบร้อยของชาติบ้านเมืองให้อยู่ในสภาวะปกติ สร้างระเบียบกฎเกณฑ์ให้แก่สังคม บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร
- วินิจฉัยข้อขัดแย้งระหว่างสมาชิกในสังคม มีองค์การตุลาการให้ความยุติธรรมแก่สมาชิกที่มีความขัดแย้งกัน
- สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ มีการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างกัน นำไปสู่ความร่วมมือกันในด้านต่างๆ

สถาบันการศึกษา

บทบาทหน้าที่

- จัดการศึกษาให้เยาวชนมีความรู้ ความสามารถ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไป
- ส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม ให้เยาวชนรู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ

งานกลุ่ม
สถาบันทางสังคม

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 1-6 ศึกษาความรู้ในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย จากหนังสือเรียน และ
ร่วมกันอภิปราย (รูปแบบแผนผังความคิด)ใส่กระดาษชาร์ตที่ครูเตรียมให้ ตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบัน..... (ที่กลุ่มได้รับมอบหมาย)
2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

หัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มที่.....เรื่อง.....ชั้น.....
เลขที่(สมาชิกทุก).....

เฉลย งานกลุ่ม
สถาบันทางสังคม

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 1-6 ศึกษาความรู้ในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย จากหนังสือเรียน และ
ร่วมกันอภิปราย (รูปแบบแผนผังความคิด)ใส่กระดาษชาร์ตที่ครูเตรียมให้ ตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบัน.....
2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

หัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

(หมายเหตุ นักเรียนอาจบรรยายภาพตามความคิดเห็นของนักเรียน ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เกณฑ์การวัดผล

คะแนน 3 เท่ากับ ดีมาก
คะแนน 2 เท่ากับ ดี
คะแนน 1 เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก
คะแนน 7 – 8 เท่ากับ ดี
คะแนน 5 – 6 เท่ากับ พอใช้

นิยามศัพท์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อุตุน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ จากใบความรู้ หนังสือเรียน และสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต

3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรม	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ปรับปรุง)
1. มุ่งมั่นในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน - มีความเพียรพยายามและอุตุนในการทำกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน
2. ใฝ่เรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการแสวงหาความรู้ - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต	<ul style="list-style-type: none"> - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต
3. มีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเกินเวลา 5 นาที	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเกินเวลา 10 นาที

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สังคมมนุษย์

จำนวน 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 3 เรื่อง สถาบันทางสังคม

เวลาที่ใช้สอน 1 ชั่วโมง

2. สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- สถาบันทางสังคม
- สถาบันครอบครัว
- สถาบันเศรษฐกิจ
- สถาบันการเมืองการปกครอง
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันศาสนา
- สถาบันนันทนาการ

3. สาระสำคัญ

สถาบันทางสังคม หมายถึง ยอดรวมของรูปแบบความสัมพันธ์ กระบวนการ และวัตถุประสงค์ที่สร้างขึ้น เพื่อสนองประโยชน์สำคัญๆทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทุกสถาบันจึงมีจารีตประเพณี กฎเกณฑ์ ธรรมเนียมปฏิบัติ และวัตถุประสงค์ต่างๆ ของตนเอง เช่น อาคารสถานที่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 1.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

6. จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากศึกษาสถาบันทางสังคม จากที่ครูจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ไปแล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายความสำคัญสถาบันทางสังคมได้ (K)
2. วิเคราะห์สถาบันต่างๆที่เกี่ยวกับสถาบันทางสังคมได้ (P)
3. เห็นประโยชน์ของสถาบันทางสังคมและในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม (A)

7. หลักฐานการเรียนรู้ (ภาระงาน / ชิ้นงาน)

- นักเรียนจัดทำป้ายนิเทศผลงานนักเรียน

8. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ข้อที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่ม และครูผู้สอน

ข้อที่ 2 ความสามารถในการคิด

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะความรู้อย่างเป็นระบบ

ข้อที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอย่างเป็นระบบในการแก้ปัญหาทั้งกับเพื่อน หรือครูผู้สอน

ข้อที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการสืบค้นข้อมูล

ข้อที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

- ผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูล หาคำตอบผ่านสื่อเทคโนโลยี

9. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อที่ 1 มีวินัย

- ผู้เรียนมีวินัยในการทำงาน ตรงต่อเวลา

ข้อที่ 2 ใฝ่เรียนรู้

- ผู้เรียนใส่ใจในการศึกษาหาข้อมูลในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย

ข้อที่ 3 มุ่งมั่นในการทำงาน

- ผู้เรียนตั้งใจรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายและทำงานให้สำเร็จ

ข้อที่ 4 มีจิตสาธารณะ

- ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

10. กระบวนการเรียนรู้ (ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที) 1. ครูทำความรู้จักกับนักเรียนผ่านการเช็คชื่อจริงตามลำดับเลขที่ 2. ครูพานักเรียนทำ Brain Gym พัฒนาสมอง เตรียมความพร้อมก่อนเรียน	-
ขั้นที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (45 นาที) 3. ครูทบทวนเรื่องรู้เดิมในเรื่องสถาบันทางสังคม มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตอย่างไร 4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ ในใบงานที่ 3.2 เรื่อง สถาบันทางสังคม ลำดับการนำเสนอ ดังนี้ - กลุ่มที่ 1 เรื่อง สถาบันครอบครัว กลุ่มที่ 2 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม - กลุ่มที่ 2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ กลุ่มที่ 3 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม - กลุ่มที่ 3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง กลุ่มที่ 4 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม - กลุ่มที่ 4 เรื่อง สถาบันการศึกษา กลุ่มที่ 5 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม - กลุ่มที่ 5 เรื่อง สถาบันศาสนา กลุ่มที่ 6 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม	- สื่อ PowerPoint - ป้ายนิเทศผลงานนักเรียน

<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ กลุ่มที่ 1 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม 5. ครูให้นักเรียนนำผลงานมาจัดป้ายนิเทศ ในบริเวณหน้าชั้นเรียน 6. ครูอธิบายเสริมในประเด็นที่ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในประเด็นที่สงสัย 	
ขั้นที่ 3 สรุป (5 นาที) <ul style="list-style-type: none"> 7. ครูและนักเรียนช่วยสรุปบทเรียน เรื่องสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันทางสังคม และแนวทางในการเอาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 	-

11. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ตามที่ระบุไว้ในกระบวนการเรียนรู้)

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง ม. 4-6

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

12. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

12.1 การวัดผล

จุดประสงค์ที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้ในการวัด	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. อธิบายความสำคัญสถาบันทางสังคมได้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ การสนทนาหาตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
2. วิเคราะห์สถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันทางสังคมได้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การนำเสนองานในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
3. เห็นประโยชน์ของสถาบันทางสังคมและในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ การสนทนาหาตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป

12.2 การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก

คะแนน 5 – 8 เท่ากับ ดี

คะแนน 1 – 4 เท่ากับ พอใช้

สื่อ PowerPoint ประกอบการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ 3 เรื่อง สถาบันทางสังคม

สถาบันทางสังคม

- เมื่อคนมาอาศัยอยู่ร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์เหล่านั้น จะเชื่อมโยงกันไปมาเสมือนเป็นแบบแผน ที่มั่นคง หากจัดแบ่งความสัมพันธ์นั้นออกเป็นเรื่องราว ก็จะเห็นกลุ่มความสัมพันธ์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เราเรียกกลุ่มความสัมพันธ์ในเรื่องนี้ว่า “สถาบันทางสังคม (social institution)”
- พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๒๔ ได้ให้ความหมายของสถาบันทางสังคมว่า หมายถึง ยอดรวมของรูปแบบความสัมพันธ์ กระบวนการ และวัสดุอุปกรณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อสนองประโยชน์สำคัญๆ ทางสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทุกสถาบันจึงมีจารีตประเพณี กฎเกณฑ์ ธรรมเนียมปฏิบัติ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของตนเอง เช่น อาคารสถานที่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น
- สถาบันทางสังคมตามนัยแห่งสังคมวิทยานั้น ไม่ได้จะปรากฏออกมาในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวในบ้านแห่งหนึ่ง (สถาบันครอบครัว) ธนาคาร สำนักงาน ตลาดสด (สถาบันทางเศรษฐกิจ) โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย (สถาบันการศึกษา) เท่านั้น แต่รวมไปถึงรูปแบบที่ไม่เป็นทางการด้วย ซึ่งในแต่ละสังคม จะมีสถาบันทางสังคมที่เป็นพื้นฐาน ดังนี้

สถาบันครอบครัว

บทบาทหน้าที่

- อบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้เป็นคนดีของสังคม เช่น รู้จักการเสียสละความตรงต่อเวลา การมีน้ำใจต่อครอบครัว เป็นต้น
- ถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่สมาชิกใหม่ที่กำเนิดขึ้นมาในสังคม เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น
- กำหนดแนวทางปฏิบัติแก่สมาชิกในครอบครัว เช่น การใช้จ่ายการอดออม การเลือกคู่ การหมั้น การแต่งงาน เป็นต้น

สถาบันเศรษฐกิจ

บทบาทหน้าที่

- พัฒนาและสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเพื่อความอุดมสมบูรณ์และความมั่นคงแก่สมาชิกในสังคม
- เป็นตัวกลางในการกำหนดค่างาน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นหลัก
- กระจายสินค้าและบริการให้เพียงพอและทั่วถึงแก่ผู้บริโภคมากที่สุด โดยสินค้าและบริการต้องมีมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

สถาบันการเมืองการปกครอง

บทบาทหน้าที่

- รักษาความสงบเรียบร้อยของชาติบ้านเมืองให้อยู่ในสภาวะปกติ สร้างระเบียบกฎเกณฑ์ให้แก่สังคม บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร
- วินิจฉัยข้อขัดแย้งระหว่างสมาชิกในสังคม มีองค์การตุลาการให้ความยุติธรรมแก่สมาชิกที่มีความขัดแย้งกัน
- สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ มีการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน นำไปสู่ความร่วมมือกันในด้านต่างๆ

สถาบันการศึกษา

บทบาทหน้าที่

- จัดการศึกษาให้เยาวชนมีความรู้ ความสามารถ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไป
- ส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม ให้เยาวชนรู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ

เกณฑ์การวัดผล

คะแนน 3 เท่ากับ ดีมาก
คะแนน 2 เท่ากับ ดี
คะแนน 1 เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก
คะแนน 7 – 8 เท่ากับ ดี
คะแนน 5 – 6 เท่ากับ พอใช้

นิยามศัพท์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อุตุน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ จากใบความรู้ หนังสือเรียน และสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต

3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรม	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ปรับปรุง)
1. มุ่งมั่นในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน - มีความเพียรพยายามและอุตุนในการทำกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน
2. ใฝ่เรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการแสวงหาความรู้ - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต	<ul style="list-style-type: none"> - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต
3. มีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเกินเวลา 5 นาที	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเกินเวลา 10 นาที

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

จำนวน 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 4 เรื่อง การจัดระเบียบทางสังคม

เวลาที่ใช้สอน 1 ชั่วโมง

2. สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การจัดระเบียบทางสังคม

- ความหมายของการจัดระเบียบทางสังคม
- องค์ประกอบของการจัดระเบียบทางสังคม

3. สาระสำคัญ

การจัดระเบียบทางสังคมเป็นวิธีการที่ทำให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อย มีองค์ประกอบ ได้แก่ บรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยวิถีชาวบ้าน จารีต และกฎหมาย สถานภาพทางสังคมที่มีทั้งสถานภาพโดยกำเนิดและสถานภาพที่ได้มาภายหลัง บทบาททางสังคม รวมทั้งการควบคุมทางสังคม

4. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 1.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

6. จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากศึกษาการจัดระเบียบทางสังคม จากที่ครูจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ไปแล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการจัดระเบียบทางสังคมได้ (K)
2. วิเคราะห์และร่วมกันอภิปรายเรื่องการจัดระเบียบทางสังคมได้ (P)
3. เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดระเบียบทางสังคม (A)

7. หลักฐานการเรียนรู้ (ภาระงาน / ชิ้นงาน)

- นักเรียนอภิปราย โดยวิเคราะห์และร่วมกันอภิปรายเรื่องการจัดระเบียบทางสังคม

8. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ข้อที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่ม และครูผู้สอน

ข้อที่ 2 ความสามารถในการคิด

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะความรู้อย่างเป็นระบบ

ข้อที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอย่างเป็นระบบในการแก้ปัญหาทั้งกับเพื่อน หรือครูผู้สอน

ข้อที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการสืบค้นข้อมูล

ข้อที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

- ผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูล หาคำตอบผ่านสื่อเทคโนโลยี

9. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อที่ 1 มีวินัย

- ผู้เรียนมีวินัยในการทำงาน ตรงต่อเวลา

ข้อที่ 2 ใฝ่เรียนรู้

- ผู้เรียนใส่ใจในการศึกษาหาข้อมูลในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย

ข้อที่ 3 มุ่งมั่นในการทำงาน

- ผู้เรียนตั้งใจรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายและทำงานให้สำเร็จ

ข้อที่ 4 มีจิตสาธารณะ

- ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

10. กระบวนการเรียนรู้ (ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูทำความเข้าใจกับนักเรียนผ่านการเช็คชื่อจริงตามลำดับเลขที่ 2. ครูให้นักเรียนดูภาพข่าวเกี่ยวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมสมเข้ารับ การอบรมในค่ายทหาร ภาพข่าวเกี่ยวกับการประกาศสงครามกับยาเสพติดแล้ว ซักถามนักเรียนว่าเป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร นักเรียนช่วยกันตอบ ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยง เข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน	- ภาพประกอบการสอน
<p>ขั้นที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (45 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูขออาสาสมัครนักเรียนให้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด ระเบียบทางสังคมที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่านมาให้เพื่อน ๆ ฟังโดยครูสรุปความ คิดเห็นของนักเรียนและให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม 4. ครูให้นักเรียนรวบรวมความหมายของการจัดระเบียบทางสังคมของ นักวิชาการท่านต่าง ๆ แล้วมาสรุปเป็นความรู้ของตนเอง 5. ครูสุ่มเลือกนักเรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอความหมายที่ตนเองสรุปมาให้ เพื่อนฟัง และครูกล่าวชมเชยนักเรียน พร้อมทั้งสรุปและอธิบายเพิ่มเติม 6. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าการจัดระเบียบทางสังคมมี ความสำคัญต่อชุมชนของเราอย่างไรบ้าง 7. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นต่าง ๆ เช่น<ol style="list-style-type: none"> 1) เหตุใดจึงต้องมีการจัดระเบียบทางสังคม	- สื่อ PowerPoint

<p>2) บรรทัดฐานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการจัดระเบียบทางสังคม นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด</p> <p>3) สังคมมีวิธีควบคุมสมาชิกให้ปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมอย่างไร</p> <p>4) ยกตัวอย่างจารีตและวิถีชาวบ้านของสังคมไทยที่ยังคงหลงเหลือในปัจจุบันมาอย่างละ 3 ประการ</p> <p>5) บทบาททางสังคมมีความสัมพันธ์ เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมอย่างไร</p> <p>6) เหตุใดจึงต้องมีการควบคุมทางสังคม</p>	
<p>8. หลังจากที่นักเรียนตอบคำถามแล้ว ครูเฉลยคำตอบ และอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นให้นักเรียนศึกษาเรื่องการจัดระเบียบทางสังคม จากสื่อการเรียนรู้หรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ</p> <p>9. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดระเบียบทางสังคมในชุมชนของตน แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>	
<p>ขั้นที่ 3 สรุป (5 นาที)</p> <p>10. หลังจากที่นำเสนอผลการอภิปรายแล้ว ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม พร้อมสรุปเนื้อหา เรื่องการจัดระเบียบทางสังคม</p> <p>11. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่องการจัดระเบียบทางสังคม เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป</p>	-

11. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (ตามที่ระบุไว้ในกระบวนการเรียนรู้)

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพประกอบการสอน
2. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง ม. 4-6

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ
3. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

12. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

12.1 การวัดผล

จุดประสงค์ที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้ในการวัด	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบ ของการจัดระเบียบทางสังคมได้	- การสังเกต พฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหา คำตอบ การสนทนาหา ตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
2. วิเคราะห์และร่วมกัน อภิปรายเรื่องการจัดระเบียบทาง สังคมได้	- การสังเกต พฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหา คำตอบ การสนทนาหา ตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป
3. เห็นความสำคัญและ ความจำเป็นที่จะต้องมีการจัด ระเบียบทางสังคม	- การสังเกต พฤติกรรม	- แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล (การศึกษาค้นคว้าหา คำตอบ การสนทนาหา ตอบคำถามในชั้นเรียน)	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป

12.2 การประเมินผล

- เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ
คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก
คะแนน 5 – 8 เท่ากับ ดี
คะแนน 1 – 4 เท่ากับ พอใช้

สื่อ PowerPoint ประกอบการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ 4 เรื่อง การจัดระเบียบทางสังคม

ภาพประกอบการสอน

จังหวัดร้อยเอ็ด จัดโครงการศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด วันที่ 3 ปี 2563
คืนคนดีสู่สังคม

พฤติกรรมไม่เหมาะสมเข้ารับการอบรมในค่ายทหาร

ภาพข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด

การจัดระเบียบทางสังคม

การจัดระเบียบทางสังคม

ความหมาย

- การจัดระเบียบทางสังคม หมายถึง วิธีการต่างๆ ที่คนในสังคมกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นระเบียบกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน เป็นการควบคุมสมาชิกให้มีความสัมพันธ์กันภายใต้แบบแผนเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม การจัดระเบียบทางสังคมจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละสังคม ทั้งนี้เป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ สภาพภูมิศาสตร์ และบรรทัดฐานของสังคมนั้นๆ

องค์ประกอบของการจัดระเบียบทางสังคม

๑ ระบบคุณค่าของสังคม

- เป็นหัวใจหรือเป้าหมายสูงสุดที่สังคมปรารถนาจะให้บังเกิดขึ้น คุณค่านี้เป็นสิ่งที่สมาชิกของสังคมยอมรับ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม นายกรัฐมนตรีและสมควรรกระทำให้บรรลุผล เพราะจะก่อให้เกิดความร่มเย็นและความพึงพอใจของสังคมทั้งหมด อาจมีการเรียกระบบคุณค่าของสังคมว่าเป็น "ข้อตกลงของสังคม"
- ระบบคุณค่าของสังคมทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นสมองของมนุษย์ เป็นศูนย์รวมกำหนดให้ส่วนต่างๆ ของร่างกายดำเนินงานไปตามกลไกให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด เป้าหมายของสังคมก็เป็นเช่นเดียวกันเพราะเป็นเป้าหมายที่สมาชิกของสังคมนั้นประสงค์ที่จะก้าวไปให้ถึง

๒ บรรทัดฐานหรือปทัสถานทางสังคม

- มาตรฐานการปฏิบัติตามบทบาทและสถานภาพของแต่ละบุคคล บรรทัดฐานทางสังคมเป็นระเบียบแบบแผนที่กำหนดว่า การกระทำใดถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควรยอมรับ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามทิศทางของระบบคุณค่าทางสังคมนั้นเอง
- การกระทำทางสังคมอาจจำแนกออกเป็นระดับต่างๆ ซึ่งแต่ละระดับอาจเรียกว่า "ประเภทของบรรทัดฐาน" ประกอบด้วย

วิถีประชา (folkways)

จารีต (mores)

กฎหมาย (law)

วิถีประชา (folkways)

- วิถีประชา (folkways) หรือธรรมเนียมชาวบ้าน เป็นระเบียบแบบแผนที่สมาชิกในสังคมควรปฏิบัติตาม ถ้าหากไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนจะถูกสังคมตำหนิตนหรือมีปฏิกิริยาตอบโต้ไม่รุนแรง แต่หากว่าทำผิดตามมาตรฐานที่สังคมกำหนดจะได้รับคำขมขื่นเล็กๆ น้อยๆ เพื่อให้กำลังใจ

จารีต (mores)

- จารีต (mores) หรืออาจเรียกว่ากฎศีลธรรม จารีตประเพณีเป็นมาตรฐานการกระทำที่สำคัญมากขึ้น ผู้ที่ทำความผิดจะถูกลงโทษอย่างร้าย ถูกตำหนิอย่างรุนแรงเป็นที่รังเกียจของสังคมทั่วไป โดยเฉพาะสังคมที่ยังไม่มีภาษาเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรจารีตจะเป็นเสมือนกฎหมายที่รุนแรงที่สุด เช่น หากใครทำผิดเรื่องชู้สาวจะถูกขับออกจากสังคมหรือต้องโทษประหารชีวิต เป็นต้น

กฎหมาย (law)

- กฎหมาย (law) เป็นข้อบังคับที่รัฐจัดทำขึ้น หรือมาตรฐานของสังคมหรือจารีตประเพณีที่ได้รับการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกำหนดบทลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนตามระดับความรุนแรงของการกระทำไว้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างภาพประกอบการสอน

สั่งอบรมในค่ายทหาร! ตร.จับเด็กแว้น 19 ราย เข้าอบรมปรับพฤติกรรมและทัศนคติ

สงครามยาเสพติดฟิลิปปินส์

เกณฑ์การวัดผล

คะแนน 3 เท่ากับ ดีมาก
คะแนน 2 เท่ากับ ดี
คะแนน 1 เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 10 เท่ากับ ดีมาก
คะแนน 7 – 8 เท่ากับ ดี
คะแนน 5 – 6 เท่ากับ พอใช้

นิยามศัพท์

1. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อุตุน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ จากใบความรู้ หนังสือเรียน และสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต

3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรม	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ปรับปรุง)
1. มุ่งมั่นในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน - มีความเพียรพยายามและอุตุนในการทำกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการทำกิจกรรม - มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความรับผิดชอบในชิ้นงาน
2. ใฝ่เรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - มีความตั้งใจในการแสวงหาความรู้ - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต	<ul style="list-style-type: none"> - มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต
3. มีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเกินเวลา 5 นาที	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าเรียนเกินเวลา 10 นาที